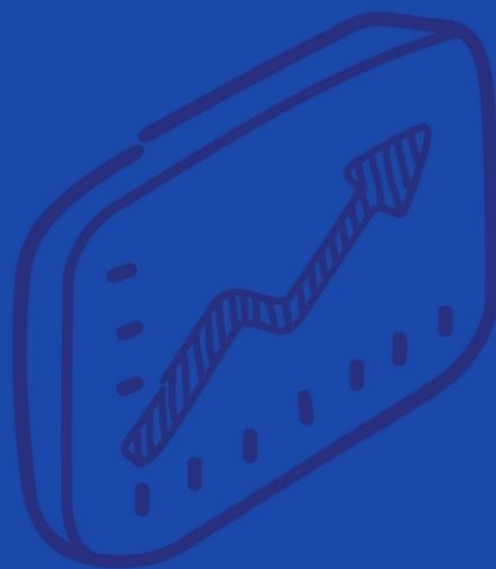

GDANSK

Raport
ewaluacyjny
z realizacji
Programu
Operacyjnego

**ATRAKCYJNOŚĆ
INWESTYCYJNA**

2016-2023

Spis treści

.....	1
Spis treści	2
1. Wstęp	4
2. Osiągnięcia, z których jesteśmy najbardziej dumni	6
3. Analiza realizacji celów operacyjnych	10
Uwarunkowania społeczno-gospodarcze	10
Cel VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów	12
Do realizacji celu służyły m.in. działania:	12
Analiza wskaźników realizacji celu operacyjnego	12
Kierunki dalszej interwencji:	13
Cel VI.2. Najwyższe standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym	13
Do realizacji celu służyły m.in. działania:	13
Analiza wskaźników realizacji celu operacyjnego	13
Kierunki dalszej interwencji:	14
Cel VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego	15
Do realizacji celu służyły m.in. działania:	15
Analiza wskaźników realizacji celu operacyjnego	15
Kierunki dalszej interwencji:	16
4. Wyzwania na kolejne lata	16
Załącznik nr 1 - wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna [2016- 2023]	17
Cel VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów	17
VI.1. a. Liczba znaczących inwestycji zrealizowanych przez podmioty niepubliczne.....	17
VI.1. b. Udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gdańsku [w %].	17
VI.1. c. Udział powierzchni uzbrojonych terenów inwestycyjnych w powierzchni terenów inwestycyjnych ogółem dostępnych w mieście pod inwestycje [w %].	18
VI.1. d. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości.....	19
Cel VI.2. Najwyższe standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym	19
VI.2. a. Wysokość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach [mln zł].	19

VI.2. b. Liczba pomyślnie rozwiązanych problemów w stosunku do liczby zgłoszonych interwencji w ramach centrum trouble shooting.....	20
VI.2. c. Liczba przygotowywanych przez miasto projektów w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.....	20
VI.2. d. Liczba zakończonych inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.....	21
VI.2. e. Wartość projektów realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego [mln zł netto]. <i>Wskaźnik liczony narastająco</i>	21

Cel VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego..... 22

VI.3. a. Liczba konferencji i kongresów krajowych.....	22
VI.3. b. Liczba międzynarodowych konferencji i kongresów.....	22
VI.3. c. Liczba targów i imprez wystawienniczych krajowych.....	23
VI.3. d. Liczba międzynarodowych targów i imprez wystawienniczych.....	23

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawę do zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska.

Głównym sposobem udostępniania wyników ewaluacji są roczne raporty ewaluacyjne, w których omawiany jest nie tylko stan danego obszaru, ale też ocena efektów zrealizowanych zadań. Ponadto informacje o stanie realizacji Programów Operacyjnych publikowane są w corocznym Raporcie o stanie Miasta Gdańska – podsumowaniu działalności prezydenta w danym roku kalendarzowym, zawierającym najważniejsze informacje dotyczące demografii, budżetu, zarządzania oraz zrealizowanych inwestycji i wydarzeń w mieście.

Niniejszy raport stanowi podsumowanie i ocenę przedsięwzięć podjętych w latach 2016-2023, wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów **Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna**. Zaprezentowano w nim najnowsze dane dostępne na koniec marca 2024 r.

W pierwszej części dokumentu zaprezentowano **Osiągnięcia, z których jesteśmy najbardziej dumni** w zakresie działalności Programu Operacyjnego. Są to kluczowe działania i inwestycje, które zostały zrealizowane i znacznie wpłynęły na rozwój miasta, a także na same gdańszczanki i gdańszczan.

W następnej części przedstawiono **Analizę celów operacyjnych Programu**. W ramach analizy wskazano **działania wspierające**, które służyły realizacji celu. Zaprezentowano także wskaźniki monitorujące efekty podejmowanych działań. W każdym wskaźniku położono nacisk na oczekiwany kierunek zmian.

Przyjęto następujące oznaczenia w tabelach:

Zmiana	Oznaczenie
więcej niż plus 5%	duży wzrost
od plus 1% do plus 5%	wzrost
plus/minus 1%	utrzymanie na stabilnym poziomie
od minus 1% do minus 5%	spadek
mniej niż minus 5%	duży spadek
-	brak danych

Zidentyfikowano również **kierunki dalszej interwencji**, które wyznaczają kierunki i konkretne działania służące dalszej realizacji celów.

W ostatniej części dokumentu przedstawiono **wyzwania**, które powinny stanowić główne kierunki rozwoju miasta w kolejnych latach. Są to obszary, na których powinno skupić się miasto, żeby rozwijać się w sposób zrównoważony, uwzględniając dobro mieszkanek i

mieszkańców. Wyzwania stanowią rekomendacje dotyczące kontynuacji lub weryfikacji dotychczasowych przedsięwzięć, a także kierunki dalszych działań.

Koordynatorzy Programu Operacyjnego

2016-2018 r. – Alan Aleksandrowicz – Prezes Zarządu Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego

Od 2019 r. – Marek Ossowski – Wiceprezes Zarządu Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego

Opiekunowie merytoryczni Programu Operacyjnego

2016-2018 r. – Aleksandra Dulkiwicz – Prezydent Miasta Gdańska

2019-2022 r. – Alan Aleksandrowicz – Prezes Zarządu Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego

Od 2022 r. – Piotr Grzelak – Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska ds. zrównoważonego rozwoju i inwestycji

2. Osiągnięcia, z których jesteśmy najbardziej dumni

1. Komercjalizacja Parku Przemysłowo-Technologicznego Maszynowa

Park Przemysłowo-Technologiczny Maszynowa (PPTM) to pierwszy flagowy park inwestycyjny InvestGDA. Zlokalizowany w dzielnicy Gdańsk – Kokoszki został oficjalnie oddany do użytku we wrześniu 2012 r. PPTM można uznać za w pełni skomercjalizowany park przemysłowy. Z 54 ha terenu, na sprzedaż pozostała ostatnia działka o powierzchni 0,69 ha.

Na terenie parku przeprowadzono szereg inwestycji o łącznej wartości 33,5 mln zł. W ramach rozwoju parku powstał wewnętrzny układ drogowy oraz infrastruktura techniczna obejmująca instalację wodociągowo–kanalizacyjną, energetyczną, gazową, kanalizację deszczową oraz teletechniczną. Zalokowani na obszarze PPTM inwestorzy zainwestowali w rozwój ok. 500 mln zł. Dzięki komercjalizacji parku do budżetu Gdańska trafia rocznie około 6,5 mln zł z tytułu podatku od nieruchomości, a rynek pracy zyskał ponad tysiąc miejsc pracy.

Na terenie PPTM swoją działalność prowadzi m.in.: International Paper, Jeronimo Martins (Centrum Dystrybucyjne sieci Biedronka), Kokoszki Prefabrykacja, PAR Bakula, Baltrade, Elbudrem czy Acteryon, planujący realizację nowoczesnego Centrum Badawczo – Rozwojowego.

2. Budowa i rozwój infrastruktury dostępowej w Porcie Gdańskim i na terenie Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego

Z uwagi na nadmorskie położenie Gdańska strategicznym obszarem rozwoju terenów inwestycyjnych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta są **tereny zlokalizowane w obszarze Portu Morskiego w Gdańsku**. Program inwestycyjny w Porcie Gdańsk jest przedsięwzięciem wieloetapowym, obejmującym zadania związane z modernizacją infrastruktury portowej i dostępowej od strony lądu oraz dotyczące poprawy dostępu od strony wody. Do kluczowych inwestycji zrealizowanych w tym ważnym międzynarodowym węźle komunikacyjnym tylko w 2022 r. należą: modernizacja toru wodnego, rozbudowa nabrzeży oraz poprawa warunków żeglugi w Porcie Wewnętrznym, rozbudowa i modernizacja sieci drogowej i kolejowej w Porcie Zewnętrznym, rozbudowa i modernizacja węzłów sieci bazowej w zakresie dostępności infrastruktury drogowo-kolejowej oraz rozbudowa nabrzeży.

Park inwestycyjny na obszarze Portu Morskiego w dzielnicy Stogi o łącznej powierzchni ok. 177 ha jest podzielony na 2 części, tj. **Pomorskie Centrum Logistyczne (PCL)** oraz **Pomorskie Centrum Inwestycyjne (PCI)**. Pierwsza z nich pełni głównie funkcje magazynowe powiązane z głębokowodnym terminalem kontenerowym DCT. Druga to teren inwestycyjny przeznaczony na działalność o charakterze zarówno produkcyjnym, jak i usługowym, na

którym zlokalizowane jest Centrum Biurowe KOGA – obiekt oferujący ponad 7 tys. m² nowoczesnej powierzchni. Firmy, które ulokowały się na obszarze PCL i PCI, należą głównie do branż okołomorskich związanych z sektorem transportu, spedycji, logistyki oraz magazynowania. Proces komercjalizacji terenów tego parku inwestycyjnego jest na etapie rozwoju; wybudowano część infrastruktury dostępowej i dróg, a wolne tereny inwestycyjne stanowią wciąż dużą część parku.

Tereny inwestycyjne zlokalizowane, zarówno w sąsiedztwie portu morskiego, jak i w pobliżu obwodnicy miasta, stanowią atrakcyjny czynnik rozwojowy dla produkcji przemysłowej i logistyki. Z uwagi na ich znaczenie gospodarcze wiele podejmowanych działań zwiększających atrakcyjność inwestycyjną Gdańska ma na celu zapewnienie kompleksowego rozwoju infrastrukturalnego oraz wzrost dostępności transportowej tych obszarów. Ważnym przykładem **tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju inwestycji w obszarach ich koncentracji** stanowi rozbudowa Pomorskiego Centrum Logistycznego. Podjęte działania dedykowane zostały m.in. zwiększeniu zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej w ramach projektu pod nazwą „Budowa wewnętrznego układu drogowego na terenie Pomorskiego Centrum Logistycznego” (aktualnie Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego). Projekt objął prace koncepcyjne w zakresie dokumentacji budowlanej dla realizacji dwukilometrowego odcinka drogi w ciągu ulicy Nowej Portowej oraz ulicy prof. Witolda Andruszkiewicza, której **bieg postanowiono wydłużyć aż do terminalu kontenerowego Deepwater Container Terminal** Gdańsk zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie **Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego**.

Niniejszy projekt komunikacyjny skorelowany został z projektem pod nazwą „Poprawa dostępu kolejowego do Portu Gdańsk” realizowanego przez spółkę PKP PLK SA, będącą zarządcą **torów kolejowych. Projekt ten skoncentrowano m.in. na modernizacji linii i stacji kolejowych** obsługujących Port Gdańsk. Między innymi dzięki tym szeroko zakrojonym działaniom infrastrukturalnym, zwiększono atrakcyjność działek oraz pozyskano nowych inwestorów na obszarze Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego. PCI stanowi ofertę uzupełniającą w stosunku do PCL, która jest kierowana do firm logistycznych, jak również uwzględnia potrzeby producentów oraz firm z branż okołoportowych.

3. Realizacja projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego

Istotnym sukcesem Gdańska jest intensywny rozwój projektów realizowanych w formule partnerskiej współpracy, w tym bezpośrednio w oparciu o regulacje ustawowe dotyczące partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) **oraz koncesji na roboty budowlane lub usługi**. Gdańsk jako jeden z nielicznych ośrodków miejskich, może w chwili obecnej poszczycić się **portfelem projektów PPP o wartości 1 451 mld zł netto. Partnerstwo publiczno-prywatne** to nadal mało popularna forma finansowania i realizacji projektów inwestycyjnych w Polsce. Ważnym czynnikiem sukcesu Gdańska w tej dziedzinie był proces budowania kompetencji i doświadczenia zespołu koordynującego projekty PPP. Wypracowanie w Gdańsku efektywnych mechanizmów wdrażania projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego jest możliwe zwłaszcza dzięki wysokiej determinacji władz miasta do

poszukiwania innowacyjnych źródeł współfinansowania potrzeb publicznych podnoszących jakość życia mieszkańców. Gdański model PPP szczególnie mocno związany jest z projektami o charakterze rewitalizacyjnym. Są to projekty złożone, łączące wiele wymiarów życia społeczno-gospodarczego, realizowane na znajdujących się w niekorzystnej sytuacji obszarach miasta.

Jednym z obszarów partnerstwa jest realizacja przedsięwzięcia polegającego na kompleksowym **zagospodarowaniu i zabudowie nieruchomości na obszarze północnego cypla Wyspy Spichrzów w Gdańsku**, która rozpoczęła się w 2016 r. Przedsięwzięcie polegające na kompleksowym zagospodarowaniu i zabudowie nieruchomości na obszarze północnego cypla Wyspy Spichrzów celem stworzenia reprezentatywnej zabudowy stanowiącej architektoniczno-funkcjonalną wizytówkę Miasta. Realizacja inwestycji obejmuje budowę kompleksu mieszkalno-usługowego, odbudowę infrastruktury sieciowej i drogowej wraz z wkomponowaniem obiektów zabytkowych, przebudowę mostu Stągiewnego na most zwodzony, budowę obrotowej kładki pieszej na Motławie, remont Długiego Pobrzeża, a także budowę mariny. Zakończenie przedsięwzięcia planowane jest na 2024 roku.

Kolejnym projektem jest **„Zagospodarowanie Targu Siennego i Targu Rakowego w Gdańsku”**. Polega na kompleksowej zabudowie obszaru położonego w kwartale ulic 3 Maja, Hucisko, Wały Jagiellońskie, al. Armii Krajowej, zakładający zachowanie istniejących obiektów, tj. zabytkowego Budynku Sióstr Elżbietanek, budynku należącego do Dyrekcji Poczty i Telekomunikacji oraz Wojewódzkiej Biblioteki i Parku Harcerzy Polskich. W ramach Projektu Inwestycyjnego do końca 2018 roku zrealizowany został także węzeł integracyjny w rejonie wiaduktu przy al. Armii Krajowej i jego powiązanie z nowym przystankiem SKM Gdańsk Śródmieście oraz skomunikowanie Targu Siennego i Rakowego z zewnętrznym układem drogowym. W wyniku realizacji inwestycji z węzła komunikacyjnego Śródmieście korzysta około 30 tys. osób na dobę. Miasto zyskało ponad 1000 m nowych tras dla rowerzystów oraz 400 m ciągów pieszo-rowerowych. Rekreacyjna przestrzeń publiczna składająca się z: Placu Południowego, Dziedzińca Parkowego, Bulwaru Kanału Raduni, Placu Ratuszowego oraz Placu za Kunsztem Wodnym stanowi ponad 40% powierzchni inwestycji. Na terenie dawnej pętli autobusowej przy Targu Rakowym powstał obiekt turystyczno-kulturalny „Kunst Wodny”, który jest siedzibą Instytutu Kultury Miejskiej. To nowa przestrzeń dla rozwoju inicjatyw kulturalnych. Ponad 2 ha obszaru Forum Gdańsk zajmują tereny zielone, obsadzone ok. 33 tys. sadzonek blisko 80 różnych gatunków roślin. W Forum Gdańsk znajduje się 170 sklepów, ok. 30 punktów gastronomicznych, kino, tarasy widokowe, parking na ponad 1 tys. samochodów, a także place zabaw. Budowa centrum pochłonęła ok. 900 mln zł, z czego blisko 140 mln zł przeznaczono na cele publiczne.

Projektem w formule PPP jest również **„Zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w Gdańsku”**. Obszarem objętych jest 11 ha nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych, w tym 18 lokalizacji planowanych do realizacji zabudowy kubaturowej; ponadto projekt obejmuje zagospodarowanie 5,5 ha terenów zielonych i realizację 2 km dróg. Dzięki przedsięwzięciu partner prywatny, GGI Dolne Miasto sp. z o. o., zrealizuje obiekty o charakterze

komercyjnym, a także publicznym: powstanie nowoczesny, większy budynek przedszkola przy ul. Szuwary 2, budynek dawnego gimnazjum przy ul. Śluza 3 zostanie zrewaloryzowany i zaadaptowany na nowe funkcje, drogi zyskają nową nawierzchnię, pojawią się ponadto elementy małej architektury, oświetlenie, ciągi pieszo-rowerowe, plac zabaw i siłownia zewnętrzna. Niezwykle istotną inwestycją w ramach przedsięwzięcia jest rewaloryzacja budynku dawnej zajezdni tramwajowej, w którym znajdują się lokale usługowe i handlowe. Przed odnowionym budynkiem powstanie ogólnodostępny plac. W 2022 r. prowadzono prace projektowe dla m.in. następujących inwestycji celu publicznego: rewaloryzacja zabytkowego obiektu przy ul. Śluza 3, budowa obiektu przedszkola publicznego przy ul. Szuwary 2, remont zejść i budowa ciągu pieszego wzdłuż nabrzeża Nowej Motławy oraz modernizacja ulic.

4. Rozwój parków biurowych (OBC, Arkońska Business Park, Alchemia, Garnizon, Tryton, C200)

Całkowita podaż **nowoczesnej powierzchni biurowej** (klasa A i B) wyniosła w Trójmieście na koniec 2022 r. 1012 tys. m². Poziom ten plasuje Trójmiasto na 4. miejscu (po Warszawie, Krakowie i Wrocławiu) pod względem wielkości podaży wśród miast w Polsce, które przekroczyły 1 mln m² całkowitej podaży.

Największy kompleks biurowy w północnej Polsce zlokalizowany jest w dzielnicy Oliwa w sąsiedztwie skrzyżowania al. Grunwaldzkiej i ul. Kołobrzeskiej, w pobliżu przystanku Szybkiej Kolei Miejskiej Gdańsk Przymorze-Uniwersytet oraz kampusu Uniwersytetu Gdańskiego. W jego skład wchodzi budynki biurowe **Arkońska Business Park, Olivia Business Centre oraz Alchemia**. Centrum biznesowo-biurowe powstało przy współudziale Miasta Gdańska, które wspierało realizację inwestycji w zakresie działań formalno-planistycznych, opieki inwestorskiej, rozbudowy i dostosowania systemu komunikacji publicznej oraz działań promocyjnych. Powstanie gdańskiego centrum biznesowo-biurowego przyczyniło się do intensywnego rozwoju rynku pracy w mieście i wpłynęło na wysoką pozycję Gdańska wśród ośrodków świadczących nowoczesne usługi dla biznesu w Polsce.

O postępie prac świadczą chociażby inwestycje biurowe zrealizowane w 2022 r.: Format (Oliwa), drugi etap projektu Oficyna (Wrzeszcz), budynek Palio B (2. etap Palio Office Park), a także budynek Alpha (1. etap Airport City).

3. Analiza realizacji celów operacyjnych

Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

Kryzys związany z pandemią COVID-19 stanowił znaczący wstrząs dla gospodarki światowej i europejskiej, przez co bezpośrednio oddziaływał również na sytuację w Gdańsku i regionie pomorskim. Kontekst ograniczenia przepływu towarów, osób i kapitału pomiędzy rynkami oraz ograniczenia wzrostu gospodarczego wpłynął na konkurencyjność oraz na zmiany w zakresie organizacji, procesów czy strategii rynkowych wielu branż. Zmiany miały charakter dynamiczny i w sposób zasadniczy będą kształtować obraz gospodarczy najbliższych lat.

Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o. (GARG), zważywszy na swoje cele statutowe, podjęła określone działania związane ze wsparciem swoich partnerów biznesowych, którzy na skutek trwającej pandemii odnotowali znaczny spadek przychodów w stopniu utrudniającym im funkcjonowanie i grożącym utratą płynności finansowej, a w konsekwencji obciążonym ryzykiem bankructwa. Jednym ze wspomnianych działań, z którego mogły skorzystać podmioty dzierżawiące tereny inwestycyjne lub wynajmujące lokale w budynku KOGA, stanowiące własność GARG, było ubieganie się o udzielenie wsparcia poprzez czasowe obniżenie opłat wnoszonych z tytułu najmu/dzierżawy lub wydłużeniu terminów płatności. Z tej formy pomocy skorzystało kilku partnerów.

Pandemia COVID-19 odcisnęła swoje wyraźne piętno na branży turystycznej. Gdańska Organizacja Turystyczna (GOT) podjęła w tym czasie w kilku obszarach działania mające na celu pomoc członkom stowarzyszenia i podtrzymanie ich aktywności. Dotyczyły one wsparcia informacyjnego i szkoleniowego (m.in. szkolenia, informacje na stronie internetowej GOT), pomocy promocyjnej (np. akcja społeczna #GdanskWillWait, kampania #CzasNaGdańsk) i wsparcia finansowego (GOT umorzył składki członkowskie na kwotę 69 tys. zł; ze wsparcia skorzystały 73 podmioty).

Dodatkowo prowadzona **polityka Rządu Polskiego** w kwestiach energetycznych niesie za sobą bardzo duże ryzyko wzrostu cen energii elektrycznej i ciepłej, co przy rosnących kosztach pracy (wzrost najniższego wynagrodzenia) może ostatecznie doprowadzić do spadku opłacalności energochłonnych i pracochłonnych projektów inwestycyjnych, które jakiś czas temu pojawiły się w Polsce, a teraz planowana jest ich realokacja do innego kraju.

Rozwój gospodarczy Gdańska został w 2022 r. zachwiany w wyniku **agresji Rosji na Ukrainę**. Działania spółek miejskich i podmiotów gospodarczych były w dużym stopniu skierowane na udzielenie pomocy humanitarnej i infrastrukturalnej obywatelom Ukrainy. Został zainicjowany sztab przedsiębiorców, w którym uczestniczyli m.in.: Gmina Miasta Gdańska, Fundacja Gdańska, Pracodawcy Pomorza, Departament Rozwoju Gospodarczego / Pomorska Rada Przedsiębiorczości, Pomorska Izba Rzemieśnicza MŚP, Invest in Pomerania, ABSL, Gdański Klub Biznesu, BCC Gdańsk oraz Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Wychodząc naprzeciw problemom firm ukraińskich związanym z eksportem towarów, uruchomiono zakładkę „Ukrainian cargo” na stronie internetowej portgdansk.pl. Dzięki niej firmy z Ukrainy mogły składać zapytania o możliwość eksportu lub importu towarów za pośrednictwem terminali znajdujących się na terenie portu w Gdańsku.

Należy również zauważyć, że **potencjał inwestycyjny Trójmiasta jest coraz większy**. Zasoby biurowe aglomeracji zwiększyły się prawie dwukrotnie i w 2023 r. plasują się na poziomie ponad 1 mln m². Zgodnie z raportem „Sektor nowoczesnych usług w Polsce” w Trójmieście w 2016 r. były 104 centra usług biznesowych, a w 2023 r. było ich 212. Jest to 3. miejsce wśród miast regionalnych. Trójmiasto jest wysoko oceniane przez inwestorów za istniejącą infrastrukturę, potencjał edukacyjny, który przekłada się na wykwalifikowanych pracowników, oraz - co okazuje się także bardzo istotnym czynnikiem - za atrakcyjne miejsce do życia. Pokazuje to chociażby raport Komisji Europejskiej z 2023 r. „The quality of life in European cities”, w którym Gdańsk zajął 4. miejsce (na 83 analizowane europejskie miasta) pod względem odsetka mieszkańców zadowolonych z życia w mieście. Jest to wzrost o 18 miejsc w stosunku do 2015 r.

Cel VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów

Do realizacji celu służyły m.in. działania:

1. kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych w zakresie dostępności komunikacyjnej i uzbrojenia,
2. rozwój parków biznesowych,
3. rozbudowa systemu zachęt w zakresie tworzenia optymalnych warunków do rozwoju inwestycji,
4. promocja gospodarcza regionu i oferty dla turystyki biznesowej,
5. program inwestycyjny ZMPG w Porcie Gdańsk,
6. program inwestycyjny PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Analiza wskaźników realizacji celu operacyjnego

Wskaźniki z zakresu celu **VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów** dotyczą znaczących inwestycji zrealizowanych przez podmioty niepubliczne, spółek z kapitałem zagranicznym, uzbrojonych terenów inwestycyjnych oraz zwolnień z podatku od nieruchomości.

W analizowanym okresie tylko jeden z czterech wskaźników z zakresu celu odnotowuje trend wzrostowy, którego zmiana jest znaczna. O 11 p. proc. wzrósł udział powierzchni uzbrojonych terenów inwestycyjnych w powierzchni terenów inwestycyjnych ogółem dostępnych w mieście pod inwestycje. Przy czym należy mieć na uwadze, że ostatnie dane pochodzą z 2017 r. Wartość pozostałych 3 wskaźników spadła. Liczba znaczących inwestycji zrealizowanych przez podmioty niepubliczne spadła z 13 inwestycji w 2016 r. do 4 w 2022 r. (-69%). Zmniejszył się również udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych w Gdańsku (-0,80 p. proc.). Jednak wynika to z wykreśleń części podmiotów w wyniku analizy porównawczej rejestru REGON ze zbiorami Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). O połowę mniej przedsiębiorstw skorzystało ze zwolnień z podatku od nieruchomości. Większość wskaźników odnotowywała trend wzrostowy do 2018 r. Na zmiany miała wpływ pandemia COVID-19.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa w 2016 r.	Osiągnięta wartość w 2023 r.	Oczekiwany kierunek zmian	Rzeczywisty kierunek zmian
VI.1. a. Liczba znaczących inwestycji zrealizowanych przez podmioty niepubliczne	13	4 (2022 r.)	wzrost	duży spadek

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa w 2016 r.	Osiągnięta wartość w 2023 r.	Oczekiwany kierunek zmian	Rzeczywisty kierunek zmian
VI.1. b. Udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gdańsku [w %]	2,50	1,70	wzrost	duży spadek
VI.1. c. Udział powierzchni uzbrojonych terenów inwestycyjnych w powierzchni terenów inwestycyjnych ogółem dostępnych w mieście pod inwestycje [w %]	54	63 (2017 r.)	wzrost	duży wzrost
VI.1. d. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości	16	8 (2022 r.)	wzrost	duży spadek

Kierunki dalszej interwencji:

Rekomendowane jest zwiększenie liczby spółek z kapitałem zagranicznych w ogólnej liczbie podmiotów w Gdańsku poprzez rozbudowę zachęt inwestycyjnych. Należy zintensyfikować działania wspierające prace zbrojeniowe terenów inwestycyjnych dla strategicznych inwestorów oraz poprawić ich dostępność transportową.

Cel VI.2. Najwyższe standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym

Do realizacji celu służyły m.in. działania:

1. realizacja projektów w modelu partnerstwa publiczno-prywatnego,
2. podnoszenie kwalifikacji kadr zajmujących się obsługą inwestorów,
3. spotkania branżowe z przedsiębiorcami i inwestorami,
4. rozwój doradztwa inwestycyjnego,
5. utworzenie Invest in Pomerania,
6. rozwój bazy ofert inwestycyjnych.

Analiza wskaźników realizacji celu operacyjnego

Wskaźniki z zakresu celu VI.2. **Najwyższe standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym** dotyczą nakładów inwestycyjnych, rozwiązanych

problemów w ramach centrum trouble shooting¹ oraz projektów w ramach partnerstw publiczno-privatnych.

W analizowanym okresie 3 wskaźniki z zakresu celu odnotowują znaczny trend wzrostowy, a 2 spadkowy. Wysokość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zwiększyła się o ponad 1,8 mld zł (49%). Pomimo zmniejszenia liczby przygotowywanych przez miasto projektów w ramach partnerstwa publiczno-privatnego (-33%) wartość tych projektów znacząco wzrosła (+277,7 mln zł netto). Wzrosła także liczba zakończonych inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-privatnego (+1). Spadła liczba pomyślnie rozwiązanych problemów w stosunku do liczby zgłoszonych interwencji w ramach centrum trouble shooting (-13%).

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa w 2016 r.	Osiągnięta wartość w 2023 r.	Oczekiwany kierunek zmian	Rzeczywisty kierunek zmian
VI.2. a. Wysokość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach [mln zł]	3792,1	5636,8 (2022 r.)	wzrost	duży wzrost
VI.2. b. Liczba pomyślnie rozwiązanych problemów w stosunku do liczby zgłoszonych interwencji w ramach centrum trouble shooting	150	130 (2022 r.)	wzrost	duży spadek
VI.2. c. Liczba przygotowywanych przez miasto projektów w ramach partnerstwa publiczno-privatnego	6	4	wzrost	duży spadek
VI.2. d. Liczba zakończonych inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-privatnego	1	2	wzrost	duży wzrost
VI.2. e. Wartość projektów realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-privatnego [mln zł netto] <i>wskaźnik liczony narastająco</i>	1173,3	1451,0	wzrost	duży wzrost

Kierunki dalszej interwencji:

Współpraca z inwestorem już pozyskanym, polegająca w szczególności na kompleksowej pomocy doradczej, jest konieczna do zainicjowania kolejnych projektów inwestycyjnych. Rekomendowane jest kontynuowanie realizacji projektów w formie partnerstwa publiczno-privatnego oraz zwiększenie ich ilości.

¹ Działania realizowane przez zespół obsługujący inwestorów w ramach działalności Gdańskiej Agencji Rozwoju Regionalnego

Cel VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego

Do realizacji celu służyły m.in. działania:

1. udział w międzynarodowych targach, konferencjach i wizytach zagranicznych na poziomie krajowym i zagranicznym,
2. nawiązywanie współpracy z innymi regionami zagranicznymi,
3. organizacja wydarzeń i eventów o zasięgu krajowym i międzynarodowym,
4. budowanie atrakcyjnego wizerunku (marki) miasta i obszaru metropolitalnego,
5. powołanie Gdansk Convention Bureau – organizacji zajmującej się działaniami promocyjnymi i rozwojowymi w zakresie turystyki biznesowej na arenie międzynarodowej,
6. organizacja konferencji Infoshare przeznaczonej dla innowacyjnych pomysłodawców.

Analiza wskaźników realizacji celu operacyjnego

Wskaźniki z zakresu celu **VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego** dotyczą konferencji, kongresów, targów i imprez wystawienniczych o charakterze krajowym i międzynarodowym.

Wszystkie z analizowanych wskaźników z zakresu celu odnotowują znaczny trend spadkowy. Liczba konferencji i kongresów krajowych i międzynarodowych znacznie spadła w 2020 r. (odpowiednio -1161 i -179 w porównaniu z rokiem bazowym). Zjawisko to dodatkowo pogłębiło się w 2021 r. Jest to bezpośredni skutek pandemii COVID-19. Pozytywne zmiany można zaobserwować już w 2022 r., gdzie odnotowano niewielki wzrost. Podobna sytuacja jest z liczbą targów i imprez. Sektor ten jest bardzo podatny na zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa w 2016 r.	Osiągnięta wartość w 2023 r.	Oczekiwany kierunek zmian	Rzeczywisty kierunek zmian
VI.3. a. Liczba konferencji i kongresów krajowych	1409	440 (2022 r.)	wzrost	duży spadek
VI.3. b. Liczba międzynarodowych konferencji i kongresów	207	23 (2022 r.)	wzrost	duży spadek

VI.3. c. Liczba targów i imprez wystawienniczych krajowych	91	68 (2022 r.)	wzrost	duży spadek
VI.3. d. Liczba międzynarodowych targów i imprez wystawienniczych	13	4 (2022 r.)	wzrost	duży spadek

Kierunki dalszej interwencji:

Zaleca się promocję potencjału gospodarczego Gdańska. Stanowi ona ważny aspekt kształtowania atrakcyjności inwestycyjnej. Kluczowym elementem wzmocnienia rozpoznawalności wizerunku Gdańska i obszaru metropolitalnego w kraju i za granicą, dlatego należy zwiększyć udział oraz organizację imprez targowych i wystawienniczych. Ważny aspekt stanowi także rozwój turystyki biznesowej oraz branży przemysłu spotkań i wydarzeń kierowanych do różnych grup odbiorców.

4. Wyzwania na kolejne lata

1. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Gdańska i wykorzystanie potencjału nadmorskiego położenia geograficznego.
2. Wdrażanie rozwiązań zachęcających inwestorów do lokalizacji firm na terenie Gdańska.
3. Przyciąganie talentów – wsparcie relokacji obiecujących pracowników i przedsiębiorców.
4. Poprawa dostępności transportowej do portu oraz zaplecza dystrybucyjnego.
5. Rozwój wielofunkcyjnych obszarów biurowych.
6. Wykorzystanie potencjału portu morskiego i lotniczego, jako atraktora regionu.
7. Rozwój przemysłu spotkań.
8. Promocja Gdańska jako krajowego i międzynarodowego ośrodka turystyki biznesowej.

Załącznik nr 1 - wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna [2016-2023]

Dane dostępne na koniec marca 2024 r.

Cel VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów

VI.1. a. Liczba znaczących inwestycji zrealizowanych przez podmioty niepubliczne.

Źródło: Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Invest in Pomerania

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ²
Wartość wskaźnika	13	14	15	17	7	5	4	Brak danych	-69%

VI.1. b. Udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gdańsku [w %].

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

² porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ³
Wartość wskaźnika	2,50	2,48	1,66 ⁴	1,65	1,60	1,70	1,71	Brak danych	-0,79 p. proc.

VI.1. c. Udział powierzchni uzbrojonych terenów inwestycyjnych w powierzchni terenów inwestycyjnych ogółem dostępnych w mieście pod inwestycje [w %].

Źródło: Wydział Geodezji, Urząd Miejski w Gdańsku

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ⁵
Wartość wskaźnika	54	63%	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	+9 p. proc.

³ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

⁴ spadek wynika z wykreśleń części podmiotów w wyniku analizy porównawczej rejestru REGON ze zbiorami Krajowego Rejestru Sądowego (KRS)

⁵ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

VI.1. d. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości.

Źródło: Wydział Budżetu Miasta i Podatków, Urząd Miejski w Gdańsku

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ⁶
Wartość wskaźnika	16	17	13	9	10	10	8	Brak danych	-50%

Cel VI.2. Najwyższe standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym.

VI.2. a. Wysokość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach [mln zł].

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ⁷
Wartość wskaźnika	3792,1	3894,8	3266,1	4141,0	4204,8	4845,8	5636,8	Brak danych	+49%

⁶ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

⁷ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

VI.2. b. Liczba pomyślnie rozwiązanych problemów w stosunku do liczby zgłoszonych interwencji w ramach centrum trouble shooting.

Źródło: Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian⁸
Wartość wskaźnika	150	170	190	168	130	120	130	Brak danych	-13%

VI.2. c. Liczba przygotowywanych przez miasto projektów w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian⁹
Wartość wskaźnika	6	6	5	4	4	4	4	4	-33%

⁸ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

⁹ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

VI.2. d. Liczba zakończonych inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ¹⁰
Wartość wskaźnika	1	1	1	1	1	1	0	2	+100%

VI.2. e. Wartość projektów realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego [mln zł netto]. *Wskaźnik liczony narastająco*

Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ¹¹
Wartość wskaźnika	1173,3	1173,3	1308,5	1586,2	1586,2	1 586,2	1 586,2	1 451,0	+24%

¹⁰ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

¹¹ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

Cel VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego.

VI.3. a. Liczba konferencji i kongresów krajowych.

Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ¹²
Wartość wskaźnika	1409	1569	906	1461	248	185	440	Brak danych	-69%

VI.3. b. Liczba międzynarodowych konferencji i kongresów.

Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ¹³
Wartość wskaźnika	207	268	94	93	28	20	23	Brak danych	-89%

¹² porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

¹³ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

VI.3. c. Liczba targów i imprez wystawienniczych krajowych.

Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ¹⁴
Wartość wskaźnika	91	44	169	148	39	31	68	Brak danych	-25%

VI.3. d. Liczba międzynarodowych targów i imprez wystawienniczych.

Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Rzeczywisty kierunek zmian ¹⁵
Wartość wskaźnika	13	6	10	10	5	2	4	Brak danych	-69%

¹⁴ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)

¹⁵ porównanie lat 2016 i 2023 (lub pierwszego i ostatniego dostępnego pomiaru)